

GGZ Klachtencommissie voor Noord-Holland-Noord

KLACHTNUMMER : 22.0401

DE KLACHTENCOMMISSIE VOOR GGZ NOORD-HOLLAND-NOORD
HEEFT HET VOLGENDE OVERWOGEN EN GEOORDEELD OMTRENT DE OP 13 MEI 2022 BINNENGEKOMEN
KLACHT IN HET KADER VAN DE WET VERPLICHTE GEESTELIJKE GEZONDHEIDSZORG (WVGGZ) VAN:

A.,
verblijvende in kliniek B. van GGZ Noord-Holland-Noord (hierna: de instelling) te C.,
hierna te noemen: klager,

tegen

D.,
werkzaam als arts in opleiding bij de instelling,
hierna afzonderlijk te noemen: verweerder D.,

en

E.
werkzaam als psychiater bij de instelling,
hierna afzonderlijk te noemen: verweerder E..

1 VERLOOP PROCEDURE

- Het klaagschrift, ontvangen op 13 mei 2022;
- Een toelichting op de klacht van F., patiëntenvertrouwenspersoon (hierna : pvp), eveneens ontvangen op 13 mei 2022;
- Het verweerschrift van verweerders, ontvangen op 16 mei 2022.

De commissie heeft met toestemming van klager (een deel van) het medisch dossier (hierna: 'EPD') van klager ingezien.

Partijen hebben hun standpunt voor de commissie toegelicht op de zitting van 18 mei 2022. De zitting heeft plaatsgevonden in de instelling.

Bij de zitting waren aanwezig:

- Klager, bijgestaan door F. (pvp);
- Verweerder E.;
- G. (co-assistente).

1.1 BESLISTERMIJN

De klachtencommissie is gehouden binnen veertien dagen na ontvangst van de klacht (uiterlijk 27 mei 2022) schriftelijk en gemotiveerd op de klacht te beslissen. Op 18 mei 2022 is de beslissing telefonisch aan partijen medegedeeld.

2 STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

2.1 STANDPUNT KLAGER

Klager maakt via het klachtenformulier bezwaar tegen het toedienen van dwangmedicatie in depotvorm, namelijk paliperidon. Ter zitting heeft klager zijn klacht als volgt toegelicht.

Verweerders grijpen bij de onderbouwing van hun beslissing tot het toedienen van dwangmedicatie terug naar situaties uit het verleden van klager, zoals beschreven in zijn dossier, terwijl deze situaties op dit moment niet meer relevant zijn. Bovendien zijn er volgens klager onjuistheden en onwaarheden opgenomen in het dossier van klager.

Klager stelt daarnaast dat er periodes in zijn leven zijn geweest waar het goed ging zonder medicatie. Klager is – samenvattend – tot het inzicht gekomen dat niet dwangmedicatie, maar ‘rustig vaarwater’ hem helpt.

2.2 STANDPUNT VERWEERDER

Verweerder stelt in zijn verweerschrift onder meer het volgende.

In het formulier bij artikel 8.9 lid 1&2 wordt gevraagd om behandeling met antipsychotica om het dreigend ernstig nadeel als gevolg van de psychiatrische stoornis af te wenden. Naast een beschrijving van de psychiatrische diagnose, te weten een schizofreniespectrum stoornis met paranoïde en grootheidswaan, zijn diverse gedragingen genoemd zoals gerapporteerd in het dossier bij GGZ NHN en in de geneeskundige verklaringen die zijn opgesteld ten behoeve van de aanvraag van een crisismaatregel en later zorgmachtiging.

In het formulier is het volgende beschreven: “...In het verleden is patiënt agressief geweest jegens derden waarbij onder andere [...]”

Omdat er bij agressie in het verleden en een voortdurende psychiatrische stoornis met gestoorde realiteitstoetsing een vergroot risico bestaat op recidief agressie is het nodig deze feiten mee te nemen in de beslissing om verplichte zorg te starten.

Ter zitting heeft verweerder E. hier het volgende aan toegevoegd.

Het gedrag van klager vormt een patroon. Het gaat periodes goed met hem wanneer hij zijn medicatie slikt. Zodra klager daarmee stopt neemt de isolatie en angst bij hem toe, en dit leidt tot incidenten zoals beschreven in de 8.9-brief en het verweerschrift. Klager heeft een andere herinnering over deze incidenten.

3 OVERWEGINGEN EN BEOORDELING DOOR DE KLACHTENCOMMISSIE

3.1 VOORVRAAG

Op grond van (artikel 10:3 van) de Wvggz kunnen alleen klachten worden ingediend over de daarin opgesomde besluiten. In de klachtprocedure kan niet worden geklaagd over de inhoud van de crisismaatregel, machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel of zorgmachtiging als zodanig (artikel 10:6, tweede lid, Wvggz). Een klacht kan wel betrekking hebben op de uitvoering daarvan (artikelen 8:7 en 8:9 Wvggz).

Klager maakt bezwaar tegen de hierna te noemen beslissing van 15 april 2022 van de zorgverantwoordelijke tot het toedienen van dwangmedicatie in depotvorm. Deze klacht is gebaseerd op artikel 10:3 van de Wvggz. De commissie is dus bevoegd kennis te nemen van de klacht en klager is ook ontvankelijk in zijn klacht.

Daarnaast klaagt klager over onjuistheden en onwaarheden in zijn EPD. Deze klacht valt niet onder de reikwijdte van artikel 10:3 Wvggz, waardoor de commissie ten aanzien van deze laatste klacht onbevoegd is en klager niet-ontvankelijk.

3.2 FEITEN EN OMSTANDIGHEDEN

Bij de beoordeling van de klachten gaat de commissie uit van de volgende feiten:

- Klager is meerdere malen opgenomen geweest, namelijk in [...].
- De rechtbank Noord-Holland heeft op 14 april 2022 een machtiging tot het verlenen van verplichte zorg verleend, tot 14 oktober 2022. Hierin is onder meer het toedienen van medicatie, als vorm van verplichte zorg opgenomen. De rechtbank is tot dit oordeel gekomen omdat klager lijdt aan een psychische stoornis, te weten schizofrenie van het paranoïde type. Daardoor is er ernstig nadeel voor of van klager of een ander, [...].
Om het ernstig nadeel af te wenden heeft klager zorg nodig. Gebleken is dat er geen mogelijkheden voor passende zorg op vrijwillige basis zijn. Om die reden is verplichte zorg nodig. Aan de beschikking van de rechtbank liggen een medische verklaring, het zorgplan en het advies van de geneesheer-directeur en hetgeen is besproken ter zitting ten grondslag.
- Op [...] 2022 keert klager niet terug na verlof en wordt op telex gezet, klager keert, na een telefonisch gesprek met de politie de volgende dag terug in de instelling.
- Op 15 april 2022 wordt klager mondeling verplichte zorg aangezegd, onder meer het toedienen van medicatie in depotvorm.
- Eveneens op 15 april 2022 is de eerste gift paliperidon van 150 mg in depotvorm toegediend.
- Bij brief van 22 april 2022 is bovenstaande beslissing van 15 april 2022 ook schriftelijk aangezegd.
- Op 23 april 2022 wordt de tweede gift paliperidon van 100 mg in depotvorm toegediend.

3.3 BEOORDELING

De commissie zal de beslissing waartegen klager klaagt, aan de volgende wettelijke criteria toetsen. Artikel 2:1 Wvvgz bepaalt dat bij alle fases ten aanzien van verplichte zorg, beoordeeld dient te worden of deze zorg voldoet aan de eisen van proportionaliteit, subsidiariteit, doelmatigheid en (patiënt)veiligheid. Deze beginselen brengen mee dat het voorkomen van dwang centraal staat. Eerst zullen alle alternatieven die op vrijwilligheid gebaseerd zijn volledig moeten worden benut, voordat dwang kan worden overwogen. Dwang kan aldus alleen in uiterste nood worden ingezet.

De commissie komt, op grond van de stukken en wat tijdens de zitting is besproken, tot de volgende overwegingen en conclusies.

De klachtencommissie stelt het volgende voorop. In de verleende zorgmachtiging is opgenomen dat klager aan een psychische stoornis lijdt. De klachtencommissie gaat bij haar beoordeling uit van deze diagnose. Daarnaast wordt in de zorgmachtiging voorzien in het toedienen van medicatie, als vorm van verplichte zorg. Dit betekent dat verweerders in beginsel bevoegd waren (en zijn) tot het verlenen van deze vorm van verplichte zorg.

Naar het oordeel van de commissie is de behandeling met antipsychotica in depotvorm onder de huidige omstandigheden gerechtvaardigd, gelet op de bij klager geconstateerde stoornis en hetgeen verder naar voren is gebracht. Zo blijkt uit de stukken en de (ter zitting gedane) toelichting, dat klager zichzelf niet psychotisch vindt en in die zin dus geen ziektebesef heeft. Gebleken is ook dat het gedrag van klager een zeker patroon vertoont. Duidelijk is dat klager zijn medicatie na ontslag uit de instelling steeds staakt, waarna isolatie en angstgevoelens bij hem toenemen, en er ernstige incidenten plaatsvinden. Met verweerders is de commissie dan ook van oordeel dat een andere toediening van medicatie dan in depotvorm, onder de huidige omstandigheden niet verantwoord is en vermoedelijk leidt tot ernstig nadeel. De commissie oordeelt dat er geen minder ingrijpend alternatief mogelijk is dan de toediening van dwangmedicatie in depotvorm. De commissie oordeelt dat ook aan de overige wettelijke vereisten is voldaan.

4 BESLISSING DOOR DE KLACHTENCOMMISSIE

Op grond van het voorgaande is de klachtencommissie van oordeel dat de klacht met betrekking tot dwangmedicatie **ongegrond** is.

Aldus gedaan te C. op 18 mei 2022, verzonden op 27 mei 2022

Vastgesteld door de volgende commissie:

drs. C.C.A.M. Kraus (voorzitter), mr. M.I. Bos (lid-jurist), drs. J.F. Hammink (lid-psychiater) (leden), bijgestaan door Y. Schoutsen (ambtelijk secretaris).

Namens deze,
Drs. C.C.A.M. Kraus
voorzitter

Beroep

De Wvggz geeft betrokkene (klager), diens vertegenwoordiger, de zorgaanbieder of een nabestaande van betrokkene de mogelijkheid om binnen 6 weken na de uitspraak van de commissie een schriftelijk en gemotiveerd verzoekschrift in te dienen bij de rechter van rechtbank Noord-Holland, gelegen aan de Kruseman van Eltenweg 2, 1817 BC Alkmaar.

DEZE UITSpraak WORDT TOEGEZONDEN AAN:

A., betrokkene/cliënt
F., vertegenwoordiger betrokkene/pvp
H., advocaat
I., Geneesheer directeur
GGZ Noord-Holland-Noord (zorgaanbieder)
E., zorgverantwoordelijke
Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd.